

TradeVille: Perspectivele Al salvează AMD **PAGINA 9**

Educație prin benzi desenate **PAGINA 10**

China a intrat "în anotimpul" poliării **PAGINA 10**

Obiectiv ministerial: "Un nou suflu" pentru studiile doctorale **PAGINA 10**

Modificare legislativă: Compania Returo va plăti penalități pentru neatingerea țintelor de colectare a peturilor, sticlelor și dozelor **PAGINA 11**

TIBERIU VÂRZAR, CEO PLASMASERV: "Plasmaserv dorește să-și dubleze cota de piață până la finalul anului viitor" **PAGINA 11**

GRAM AUR = 298,8651 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,1734 RON

EURO = 4,9693 RON

DOLAR = 4,6735 RON

Cine-mparte parte-și face (Povestea nespunsă a privatizării în masă)

Începând din data de 3 noiembrie 2023, în ziarul BURSA debutează o campanie de informare și dezvăluiri fără precedent în ceea ce privește procesul de privatizare din România, în special procesul de privatizare în masă și realitatea milioaneilor de acționari de la societățile de investiții financiare (foste fonduri ale proprietății private). 18 milioane de români au devenit acționari în urma procesului de privatizare în masă. Milioane de români au devenit acționari ai fondurilor proprietăți private (fiecare FPP avea câte nouă milioane de acționari), devenite societăți de investiții financiare (SIF-uri) și intrate, în prezent, în controlul unor grupuri private de interes, care, prin concentrări nevăzute de supraveghetorul ASF, nu de puține ori au recurs la devoluziunea patrimoniului acestor societăți, prin preluarea controlului, cu complicitatea supraveghetorilor, așa cum ziarul BURSA a documentat în foarte multe cazuri. "COOPERATIVA" este numele sub care cititorii ziarului BURSA au putut avea deja acces la unele informații și conexiuni dorite a fi pentru mult timp ascunse.

Prin acest proiect, Asociația Investitorilor la SIF-uri (AISIF), împreună cu jurnalistul economic Radu Săveian și în parteneriat cu ziarul BURSA, vor aduce în fața cititorilor interviuri în exclusivitate privind modul în care s-a derulat procesul de privatizare în masă, cine a influențat, cum s-a amizat, cum a fost urmărit interesul grupurilor private de interes în deșănș și de multe ori în fraudă a milioane de acționari. Proiectul "Cine-mparte parte-și face: Povestea nespunsă a privatizării în masă" debutează cu interviuri cu decidenți în privința procesului de privatizare din România, interviuri care dezvăluie în premieră lucruri nepuse de sepe procesul de privatizare în masă și despre privatizarea marilor companii și va continua cu identificarea beneficiarilor reali ai procesului de privatizare a ceea ce a reprezentat 30% din economia în anul 1989. Cum au apărut primii "capitaliști", cine sunt ei și care a fost marea și sursa îmbogățirii lor și a devoluziunii patrimoniului a milioane de acționari - sunt elemente care vor putea fi extrase de cititorii din parcursurile materialelor VIDEO. Primul interviu difuzat este realizat cu fostul prim-ministru al României, Theodor Stolojan, fost ministru de finanțe, inclusiv investitor pe piața de capital din România. Interviurile au fost realizate în 2022-2023 și difuzarea lor reprezintă doar prima parte a proiectului "Povestea nespunsă a privatizării în masă".

"La ASF, numirile au fost foarte politice. Uitați-vă cine e acum, cine conduce ASF, cine l-a condus înainte - ce fel de oameni, ce vicepreședinți, ce directori sunt pe acolo".

THEODOR STOLOJAN, fost premier și ministru de Finanțe

Radu Săveian: Domnule Stolojan, cum arată acum privatizarea în masă față de intențiile inițiale pentru acest program?

Theodor Stolojan: Ca să răspund la o asemenea întrebare privată că ar trebui să definești întâi ce s-a urmărit inițial, când a început procesul de privatizare. De fapt, discuția de reformă proprietății private și dezvoltarea sectorului privat din România.

Pentru că România, din păcate pentru noi, a fost o țară socialistă în care proprietatea privată în economie era cel mai rău lucru posibil. Ultima încercare care se făcuse în socialism de a se da în administrare privată managementului unor restaurante,

cantine, a fost cu mandatarii. În cadrul sistemului de mandatarii - anii 68-69 - erau restaurante curate, mici, și sigur că erau anumite condiții de desfășurare a activității de către acest management privat - unele le-au încălcat și au început să angajeze forță de muncă suplimentară față de ce se prevedea prin norme și Ceaușescu a desființat acest sistem după doi ani de zile, pentru că a spus că, până

la urmă, teza leninistă ca mică producție de mărfuri naște ceea de ceas mari capitaliști. Deci la noi era o dogmă: nu are ce căuta proprietatea privată în spațiul economic. A doua dogmă care era în socialism era că fiecare om, muncitor, inginer, doc-

tor era proprietar, producător și beneficiar. Proprietar - proprietate colectivă a tuturor mijloacelor de producție - el și producea, el era și beneficiar. Și cum toți ce fel de beneficiar era și ce fel de proprietar. Deci noi am plecat de la aceste dogme, spre deosebire de Ungaria, în care sectorul comercial mic era privat, erau ateliere mici private, nu mai vorbesc de Polonia, unde agricultura era neocooperativă. Noi am avut cu totul alte baze de plecare. În al doilea rând, suntem singura țară europeană din fostul sistem socialist unde tranziția s-a dus printr-o ruptură brutală, rapidă, peste noapte, în care un sistem s-a dezintegrat.

Un sistem de putere politică, un sistem economic de echilibru. Pen-

tru că, sigur, sistemul economic a rămas, întreprinderi, oameni, muncitori. Dar sistemul, bun-prost cum era în regimul socialist, era un sistem de echilibru în economie, care funcționa. Un sistem centralizat, cu multe transferuri între sectoarele economice, un fel de subvenții și așa mai departe. Or noi ne-am trezit imediat, în primele zile - ce s-a întâmplat? Dacă vă amintiți, conducerea întreprinderilor erau schimbate de către reprezentanții Frontului Salvării Naționale care se constituiseră în fiecare întreprindere, în fiecare județ. Ce s-a întâmplat atunci? A fost că tot acest sistem de echilibru al economiei socialiste a dispărut peste noapte. Noi nu am avut situația ca în Ungaria,

sau ca în Bulgaria sau ca în Cehoslovacia sau ca în Polonia, unde tranziția s-a desfășurat într-un mod controlat, în care, de exemplu, Ungaria a acceptat să constituie proprietatea privată prin privatizare caz cu caz. Polonia, Cehia, România au ales alte metode - privatizarea de masă și așa mai departe. Deci pentru România problema care era? Problema era să constituim cât mai repede bazele noului sistem economic bazat pe democrație și economie de piață. Or, trebură să ne mișcăm foarte repede. Și sigur că a existat o perioadă în care întreprinderile de stat erau decapitalizate pentru că fiecare făcea ce voia în întreprinderea respectivă.

(continuare în paginile 3 și 4)

Capăt de drum pentru automobilele electrice?

Sезонul raportărilor financiare pentru al treilea trimestru din 2023 a adus "surprize" deosebit de neplăcute, atât pentru investitori, cât și pentru clienții companiilor care produc automobile electrice (AE), dornici să-și expună progresul și dorința arzătoare de combatere a schimbărilor climatice, dar numai cu subvențiile generoase ale statului. Odată cu reducerea acestor subvenții sau chiar eliminarea lor completă, cererea a dispărut, de multe ori, ca prin farmec. Publicația Business Insider a scris recent că "directorii din industria auto încep să spună adevărul", acela că "automobilele electrice nu merg". Acceptarea realității vine după multe luni în care dealerii le-au transmis tot mai multe semna-

CALIN RECHEȘ

le privind scăderea puternică a cererii.

Mary Barra, directorul executiv al companiei GM, a anunțat, în cadrul prezentării ultimelor rezultate trimestriale, că abandonează ținta de producție pentru automobile electrice din a doua jumătate a acestui an, de 100 de mii de unități, precum și ținta de 400 de mii de unități pentru prima jumătate a anului viitor, după cum scrie Bloomberg.

În condițiile în care dealerii trebuie să aplice reduceri serioase ale prețurilor pentru a vinde AE, directorul financiar de la Mercedes-Benz a declarat că "ne aflăm într-un spațiu destul de brutal" și "este greu de imaginat ce actuala situație este sustenabilă pentru toți", după cum a subliniat Harald Wilhelm.

(continuare în pagina 12)

Președintele Fed: "Nici măcar nu discutăm despre reduceri de dobândă, în acest moment"

● "Vom păstra politica monetară restrictivă până când vom fi încrezători că inflația este pe o traiectorie sustenabilă către ținta de 2%"

Rezerva Federală nu vrea ca investitorii să creadă că urmează o reducere a ratei dobânzii în curând, conform Business Insider. La jumătatea acestei săptămâni, banca centrală a Statelor Unite a anunțat că va continua perioada de pauză în ceea ce privește majorarea dobânzii de politică monetară, după ce în septembrie a menținut rata neschimbată. Astfel, Fed a lăsat rata fondurilor federale la 5,25% - 5,5%, în condițiile în care, începând de anul trecut, a operat un-

sprezece creșteri de dobândă, cel mai rapid ritm de înăsprire monetară din ultimii patruzeci de ani.

Conform președintelui Jerome Powell, decizia a fost luată în urma datelor pozitive privind inflația și ocuparea forței de muncă din ultima lună, dar legat de reduceri ale dobânzii, șeful Fed a spus că "problema nici măcar nu este discutată în acest moment", potrivit publicației americane.

ANDREI IACOMI

(continuare în pagina 12)

Nimic nou pe frontul de est... de vest... de sud... de nord

Cornel Codită

Deși pare greu de crezut, lumea nu a stat niciodată în loc, pentru nici un război, oricât de mare. Nu stă nici acum. Mar oamenii, sunt distruse bunuri, case, străzi, școli, spitale, poduri, căi ferate, depozite, săi și rețele de comunicații sau de transport al energiei. Astăzi tot.

Nimic nou pe oricare front, oriunde, în oricare punct cardinal ai privi. Același lucru peste tot, de când pe lume a omori oameni în mod organizat și pe scară largă, cu metodă, este un drept, o datorie, un ideal, un mod privilegiat "de a face bine", un mijloc de salvare a sufletului, de dobândire a accesului la o viață plină de bunuri pe care le-ai jinduit în această viață dar de care nu ai avut parte. În

lumea modernă, un drept al statelor, moșteni de la cei deținători istorici ai puterii: capete înconorate, duci, conți și alți mari feudali, conducători de oști, "prinți ai bisericilor", conducători ai cetății sau ai tribului etc. Peste tot acești peisaj: oameni, cu sau fără uniformă, tineri sau bătrâni, femei, bărbăni sau copii mor pe capete. Uneori cu zecile, cu sutele, cu mii, altele ori chiar cu zecile de mii într-o zi.

(continuare în pagina 12)